



KATHOLIEKE UNIVERSITEIT
LEUVEN



Dementie en mantelzorg: geschakelde zorg

Prof.dr. Birgitte Schoenmakers

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT
LEUVEN

ACADEMISCH CENTRUM
HUISARTSGENEESKUNDE

Mantelzorg

- Geen formele definitie
 - Qualidem 2006
- Geen cijfers over mantelzorgers
 - RIZIV <-> AlzheimerLiga
- Geen kosten-batenstudies thuiszorg versus residentiële zorg
 - Thuis gunstig? Schaalverkleining, korte en dure projecten, ...



Rol van de mantelzorg(er)?

- Aanpak van het ziekteproces in 4 fasen:
 - Detectiefase
 - Ziektediagnose
 - Zorgdiagnose
 - Beleid en follow-up
- in elk van die fasen heeft de mantelzorg(er) een rol



Rol van de mantelzorgers?

- Detectiefase
 - Case-finding: toevallig patiëntencontact
 - Bezorgde mantelzorgers: Aangeven van tekens van cognitief verval, gedragsstoornissen en verlies van zelfredzaamheid
 - Taboe
 - Onzekerheid
 - Tijdsgebrek
 - Ethische overwegingen
 - Niet willen weten

→ wederzijdse aanspreekbaarheid creëren

Rol van de mantelzorg

- Ziekte-diagnose
 - Hetero-anamnese
 - Anamnese en instrumenten (cognitief en niet cognitief verval)
 - Begeleiding
 - Fysiek en mentaal
- gebruik maken van potentiële informatie in gefaseerde consultatie-momenten

Rol van de mantelzorg

- Zorgdiagnose
 - Hetero-anamnese:
 - Zelfredzaamheid en zorgafhankelijkheid
 - Noden van de mantelzorg
 - Komen meestal niet overeen met de 'objectieve zorgnood
 - Apart actief bevragen
 - Niveau van de patiënt: professionele hulp
 - Niveau van de mantelzorg: info, zelfzorg, ...

Rol van de mantelzorg

- **Beleid en follow-up**
 - Geen voorspelbaar verloop wel zekerheid van aflopend proces
 - Mantelzorg = kwetsbaar EN onmisbaar in zorg
 - Tot 80% van patiënten thuis
 - Mantelzorgers vooral partners en dochters
 - Meer dan 75% burnout en depressie = stopzetten thuiszorg
 - Interventies weinig efficiënt voor mantelzorg
- zorg op maat, dynamisch en niet 'hiërarchisch'

